

Передплата

на «РУСЛАНА» виносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереження.

Реклямації неопечатані в вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

При замкненню розправи про бюджет. провізорию виправили чеські радикали галабурду і поломали кілька пультів, так що генер. бесідник contra др. Адлер ледво міг промовляти серед клику і свисту. Він заявив, що великі сторонництва не дадуть ся тероризувати радикалам і бажають парлам. ухвали бюджету, бо се першим правом і обовязком держ. ради. Докоряв він також Німцям, що всю честь німецького народу покладають на Vismel, замість втихомирити студентів і вівзати їх до залишених Vismel-я аж до повернення супокою. Відтак звернув ся до хліборобників, котрі опором проти закона повновласного в цілі управильнення торгових взаємин з балканськими державами в сій хвилі допускають ся зради на народах Австрії, бо як раз тепер Австрія повинна би мати вільну руку супроти балканських держав, щоби запобігти війні, котрій народи Австрії є противні.

По промові бесідника рго Пергелта, котрий обговорював відносини в Празі і заграничне положення, поручив кн. Ліхтенштайн своє внесене до прийняття. По фактичних спростованях ухвалено наглість внесення про бюджет. провізорию 362 голосами проти 55.

Опісля приступлено до другого і третього читання бюджет. провізорії. Перший промовляв др. Хоц, по нім Стапінський про зубожене хліборобського населення в Галичині, домагав ся регуляції рік і будови водних доріг, управильнення продажі соли і реформи податків.

О. Войнаровський говорив про сумне положення руских хліборобів і хліборобства в Австрії, котрого поводом вибрики капіталізму, котрий визискує рільництво. Жалував ся на гноблене виходців галицьких властями і вказав, що ½ мільона руских селян виходить на переселення, а 10.000 іде що річно на чужину. Мимо того годі дістати дозволу на руске переселенське бюро. Згадав про становище правительства в сервітутових справах і неприхильности управи домен для руских селян. Жалував ся також на занедбане ґрунтових книг і брак евіденції, з чого виривають всякі процеси і кошти. Вказавши на події на львівській університеті, зазначив, що се є наслідок етерпимости части польського народу.

Нарід руский бажають представити ворогом держави і династії, щоби довести до виїмкових розпорядків, а тимчасом руский нарід можна приєднати лише сердешністю а не насилою. Задля таких відносин Русини не можуть голосувати за бюджетом. По промовах Дртіні і Горського прийнято бюджет. провізорию в другім і третім читанню.

Так отже під загрозою відрочення держ. ради і несплачування дьст, які многим народним представникам є необхідні, змяк опір і народний парламент ухвалив державну конечність задля конечности дьст «народних представників». «Народний чеський союз» розбив ся при сій нагоді, бо чешко-католич. народовні голосували за бюджетом і тепер мають з південно-слав. союзом і католич. Італійцями утворити зложений з 65 послів «центр», котрий може пересунути зовсім відносини в палаті.

В угорській соймі підчас бюджет. розправи, бувший міністер судівництва Польоні подав основи договору коаліційного міністерства з Короною з цвітня 1906 р., щоби докорити тим міністрови Андрашому, що договору не додержано. Міністер-президент Векерле в довшій промові висловив жаль, що Польоні оповістив сей договір і тим може довести до непорозуміння. Головним єго наміром було очевидно доказати, що пропозиція ґр. Андрашого про виборчу реформу не відповідає договором. Президент міністрів покликуює ся на престольну річ і інші дані і доказує, що про тайне і рівне право голосовання не було ніколи мови. В банківській справі зазначив, що привілей австро-угор. банку триває до 1910 р., отже до кінця сего року банк повинен домагати ся продовження привілею. На такій основі обидві держави повинні розпочати переговори, але до утворення самостійного банку треба ясного положення, без якого не можна в переходовій добі обминуть потрясення. Се однак не означає проволоки справи. В справі злуки Босни заперечив, мов би монархія була лише берлінським договором управнена до забору Босни. Не хоче порушувати правного титулу Угорщини, бо се внутрішня справа, котру Угорщина ще піднесе супроти Австрії. Злука викликала труднощі лише з Туреччиною, але злуку переведено в пору, бо за границя впровадила вже монархію в примусове положення. Хибний є погляд п. Польонього, начеб злука довела до запутаня положення, бо оно вже було й перед тим і прибрало острійшу а навіть може кош-

товнійшу форму. На останку просив міністер президент о ухвалення бюджету.

Заграниця.

В переговорах про східні справи, як звіщає Fremdenblatt, положення ще не прояснило ся, а міродатні в сій справі чинники, а іменно: віденський, петербурський і царгородський кабінет пильно дбають про се, щоби се положення уложило ся мирним способом. В сій хвилі користні вигляди набирають значно більшої ваги. Переговори з російським правительством поступають правильно, а дорогу вказану австро-угорським правительством для управильнення балканських справ уважають там можливою. Також користні успіхи і добрі надії віщують переговори між Австро-Угорщиною і Туреччиною, бо австро-угор. амбасадор остав на своїм становищі в Царгороді і жадна сторона не займає непримиримого становища. Особливо турецьке правительство має сильний намір усунути труднощі, які впливали з бойкотового руху і спиняли переговори між обидвома правительствами. Австро-угорське правительство бачить труднощі положення, в якім Порта находить ся що до бойкоту, але буде робити Порту одвічальною лише в обсягу реклямацій з австро-угорських торгових і промислових кругів. Однак ся діяльність треба уважати не яко політичну, але яко охоронну для наших витворців і вивізників, до чого правительство є обовязане. Що до домаганя, щоби Австро-Угорщина обняла часть держ. турецького довгу, то опір австро-угор. правительства в сій справі є відомий, але Порта знає також, що може сподівати ся відповідної винагороди в можливій нашій уступчивости на економічній і фінансовій полі.

Як звіщають з Царгорода, розпочали ся вже переговори між Австрією а Туреччиною, а турецьке правительство видало до цлових урядів строгий розпорядок, щоби здержали ся від бойкоту проти австр. товарів. Тим способом межинародне положення поправило ся, а скоро Австрія порозуміє ся з Туреччиною що до злуки Босни й Герцоговини, спір сей о злуку для европ. конференції стане безпредметовим. Вправді почин переговорів ще не рішає справи, бо Туреччина домагає ся знесення австро-угор. почтових урядів в ві областях, а також виїмкових судів для австро-угор. підданих і пересунення части держ. турецького довгу на Австро-Угорщину. Монархія буде отже приневолена в тих переговорах пильнувати свого самостійного становища і поваги.

Наколи сї переговори між Австро-Угорщиною а Туреччиною доведуть до корисного вислідку, тоді межинародна конференція буде могла спокійно відбутися, бо з неї усунена буде найдражливша справа.

В російській думі з земельна справа висунула ся знов на

чергу розправ мимо бажаня і сподіваня октобристів. В сій справі промовляв голова кадетского сторонництва Мільков про закон з 22. листопада 1906 р. що до виходу хрестян з общини. В своїй промові речник кадетской партії дуже дотепно й гарно намалював правдиву історичну картину земельної урядової політики в Росії за останні 50 років, починаючи з визволення селян від панщини аж по сей день. А надто уважно й пильно д. Мільков попоходив коло своєї картини, щоби змалювати й показати в правдивому світлі опозицію дворянства і ту роллю, що оно грало в історії земельного питання а особливо — в історії закону 22. листопада. Д. Мільков документально довів два важні факти. Перше всього, що за справжніх авторів нового закону треба вважати дворянство, що само прийшло до правительства з своїм проєктом земельної реформи в скрутний час. Другий факт, — що в основу земельної політики і законодавства положено зовсім не думки та пклованя про інтереси хліборобства, а міркуваня чисто політичні. За цією ціллю скасовано панщини дворянство збідніло і перевело ся. Вдержати ся само своїми силами під теперішній час перелому всього старого ладу оно, видима річ, не зможе. Виходить, що треба шукати в комусь піддержки. Сю піддержку побачили в тому, щоб якомога швидше наплодити заможних господарів. І от заради розплоду кількох десятків тисяч таких хазяїв знехтовано інтересами десятків мільонів решти селянства. Промова д. Мількова влучила в саме болюче місце і так доскулила більшій частині членів думи, що д. Мількову довело ся увесь час промовляти серед страшного галасу й гвалту центра, й надто правих. Але коли прийшла черга говорити тим членам думи, що так обурені були промовою д. Мількова, то й жаден з них не спроміг ся сказати щось розумне і до речі. Замість того супротивники тільки обсипали д. Мількова лайками та образливими словами. Але якби там не була і розумна, і правдива, і доскульна промова д. Мількова, про те она ані на палець не відверне тих наслідків, що вже й тепер приніс закон 22. листопада, бо противників новітньої земельної політики в третій думі так обмаль, що їхній голос не зупинить теперішніх господарів в думі, і закон напевне буде ухвалений.

З нагоди напасти „Діла“ на Є. Е. Митрополита Шептицького.

Духовенство львівського деканату присилає нам отсю заяву, ухвалену на соборчику деканальнім дня 12. с. м. по причині напасти часописи „Діло“ в ч. 182 на Їх Ексцеленції Високопреосвященного Митрополита Андрея Шептицького:

Неутомимі і незрівнані труди і заслуги, які Їх Ексцеленція Високопреосвященний Митрополит Андрей Шептицький положили для нашої рускої Церкви і народа, місто вдячності і синівської преданности, визвали — на найбільший жаль — крайне злобні напасти часописи „Діло“, оскорбляючи в негідний спосіб Найдостоїнйшу Особу Їх Ексцеленції Митрополита і посягаючи Їх Архипастирську діяльність. Такий сумний обяв викликав загальне обуреня і протест цілого руского духовенства, котре сю вельми злобну пробу роздору межі церковною власттю а підчиненням клиром і вірними з цілою погордою відкидає і яко плягував пнатує. Духовенство протє львівського

деканату зібране на соборчику, однодушно постановило дати вираз тим чувствам запротестувати і з найбільшим обуренням напнатувати сі напасти — а зарозом заявити щирю преданність, нелицемірну любов, синівский послух і повне довірє до Їх Ексцеленції Високопреосвященного Митрополита. Так з зарядженєм, против котрого так злобно висступило „Діло“ як і з другими в тім роді підписанє духовенство непохитно солідаризує ся і готує з цілим жаром душпастирской ревности предприняти все, що відносить ся до охорони чести і слави нашого возлюбленого Архипастира Їх Ексцеленції Митрополита.

Рівнож з цілим обуренєм пнатує і протестує духовенство против ріжних злобних нападєй в інших часописях на других наших Преосвященних Єпископів, особливо Достоїнну Особу Їх Преосвященства Григорія.

Львів, дня 12. грудня 1908

Лев Туркевич, архидиякон і декан; *Адольф Бачинський*, кралошанин, містодекан і парох церкви св. Параскевії; *Константин Яримович*, радник консист., парох церкви Ап. Петра і Павла; *Теодор Костишин*, парох Голооска вел.; *Іван Бакович*, парох Цвинич; *Йосиф Панагинський*, шамбелян Є. Святости, парох при закладі психіатр. в Кульваркові; *Яков Сиродів*, парох Сихова; *Лука Бобрович*, парох голдовного шпиталя; *Іван Давидович*, радч. консист., парох церкви Преобр. Господ.; *І. Чапелський*, кралошанин митр. капіт.; *Мик. Турпиль*, І. проповідник архікат.; *Володимир Гургула*, катехит і сотрудник церкви Успенія Пр. Д. Богор.; *Артемій Авдикевич*, парох ц. к. закладу карного муж.; *Александр Яримович*, сотр. церк. св. Ап. Петра і Павла; *Іван Алексевич*, катехит; *Андрей Возняк*, катех. і сотр. ц. св. Параскевії; *Володимир Семків*, сотрудник архікатедр.; *Волод. Сваричевський*, сотр. церкви Преобр. Госп.; *Іван Жигаль*, сотр. ц. св. Параскевії; *Теоділь Бобисевич*, сповідник архікат.; *Микола Щепчиук*, сотр. архікатедр.; *Андр. Гавришак*, сотр. архікатедр.

Промова посла д-ра Костя Левіцького,

виголошена в державній раді дня 5. грудня с. р.

(Дальше).

Що в Галичині в остатнім часі на око троха успокоїло ся; що особливо тяжка боротьба руского народу о своє житє і спроможність розвитку не так остро проявляла ся в остатній сесії галицького сейму: то се зовсім не значить, що польско-руский спір вже поладжене. Ні, мої панове! Ми, рускі послы, зробили той тактично-політичний крок на те, щоби правительству дати новий і незбитий доказ, що польско-руску національну справу неможливо поладити в галицькім сеймі, та щоби правительству показати властиву дорогу, як за сю справу взяти ся. Ми жадали так мало, лише кількох конечних середних шкіл руских, а Поляки й сего не хотіли нам дати! Ми маємо лише шість середних шкіл з рускою викладовою мовою, так що одна школа припадає на 512.000 руского населєня. Взагалі є в Галичині на 68 середних шкіл 61 польских, 6 руских і 1 німецька, числячи вже з філіями.

Ми і Поляки в Галичині є сторони спорячі, а судиями нашого спору зробили австрійскі правительства, почавши від Байста, Поляків, хоч стара як світ правда каже, що ніхто не може бути судєю у власній справі! Отже над нами, як і над усіма народами Австрії стоїть сей народний парламент з виконуючою власттю правительства.

Ми не противні національному помн-

реню; але першою підставою такої акції мусить бути рівність і рівновартність обох народностей. Ми готови лагодити трудноств і помагати до зближеня; але інтервенция правительства оказує ся конечною, щоби підготувати суд сей палати, котрий буде природною полагодою сей та : важної для всіх нас справи.

Рік минує від загальних виборів сей палати, по котрій надїяно ся внутрішньої віднови Австрії на підставі національної автономії та соціальних і економічних реформ. А тепер показує ся, що бажаного уздоровленя таки нема, бо правительство за мало дбає о правдиві інтереси всіх народів. Німецько-чеський спір заострив ся, так що попереднє міністерство мусило уступити, а нового парламентарного міністерства годі було зложити. Через національну борбу між Німцями і полудневими Славянами і Галіцїями до живемо нових політичних компликацій і так не будемо мати спокою з національними справами, пока не возьмемо ся до оконечної і вдоволяючої полагоди сих справ законодатним шляхом. Кожде правительство повинно собі покласти за головну задачу поладити національну справу не лише в Чехії, але й у всіх краях держави, а з окрема також в Галичині. Правительство має проєкти відповідних законів приготувати для державної ради і для сеймів і в як найкоротшій часі їх внести.

Ми твердо переконані, що парламентарна управа може оперти ся лише на коаліцію австрійских народів. Ми твердо стоїмо при тім, що лише таке парламентарне правительство, в котрім будуть заступлені всі народи, зможе успішно поспирати політичні, національні і економічні домаганя населєня.

Одним з найважнійших домагань Русинів є, щоби самостійне правне становище руского народу в галицькім сеймі і в кравній управі Галичини було забезпечене.

Уздоровленє інтересів обох народів в Галичині є справдішною державною конечністю, так як у Чехії поладити німецько-чеської справи. Національна автономія повинна чим скорше забезпечити кождій народности свободу розвитку. А першим кроком до сего уважаємо при теперішнім стані річий в Галичині: нову, справедливу реформу виборчу для галицького сейму. (Потакуваня і оплески).

Але в сій палаті чули ми перед роком від тодішнього президента міністрів бар. Бінерта заяву, що правительство не може згодити ся на заведєне загального права виборчого для сеймів. Отже руске населєне Галичини, котре роками добивало ся загального права виборчого, жадє тої реформи і для галицького сейму. А правительство повинно услухати волі народу, та впливом своїм причинити ся до того, щоби справедливою реформою виборчою для сейму підготувати поладити національних і соціальних кривд.

Австрійске правительство повинно зрозуміти, що в політичнім інтересі держави має оно обовязок подбати о дійсню справедливість і рівноправність для всіх народів і верств. Найліпший доказ на се має правительство тепер, коли загранична політика терпить через неупорядковані внутрішні відносини монархії.

(Коонець буде).

НОВИНКИ.

— Календар. В четвер: руско-кат.: Варвари, Івана; римо-кат.: Лазаря. — В пятницю: руско-кат.: Сави препод.; римо-кат.: Граціяна.

— Ювілей Папи в руск. духовн. семінарії у Львові. Минулої суботи 12. с. м. обходила ли-

томці гр.-кат. дух. семінарії 50-літній ювілей сьвященства Папи Пія X. величавим концертом. В его програму ввійшли точки хорів, два відчити, деклямація, оркестра, цитра і п'яно. Кожду точку виконано на причуд гарно, а найкрасше з хорів вишало: Веделя „На ріках валиловських“ і „Прийдіте і видіте діла Божія“. Се почути буде нагода на концерті, що відбуде ся 17. с. м. Деклямація п. Гайдукевича (Масляк: „В честь 50-літніх роковин сьвященства Пія X“) вийшла з трудом яко тако, бо верш та зміст був досить тяжкий до відданя, що однак побідив декляматор по своїх силах. Гра п. Стрільбицького Гріга „Halling“ була вдоволяюча, коби не за коротка. За те дует цитровий п. Махнева і Мокривського (Умлявфа: Ungarische Rhapsodie) вдовольли і найвибагливіших слухачів, бо гра була артистична. Не вде сивсала ся і оркестра під батуютою п. Я. Заяця, коли возьмесь на увагу, що в семінарії не легко є вібрати та вишколити. Взагалі концерт удав ся. У виконавців і у слухачів видно було торжественність та відчуття ціли сего концерту, на що не мало ще вплинули два відчити: п. Сембала „про значінє папства для релігії і культури“, та п. Остана про діяльність Ювілята. Сей концерт зааранжувала читальня, яку сего року за призволом властей відновлено і нинемов заінагурувала своє житє. Се й підніє яко добрий знак є розвою о. ректор Жук в слові по концерті. Він признав гарну цілю сего концерту за досягнену, усе виконано як слід з належним пієтизмом для Ювілята. А се серед сучасних ворогів Церкви, в передодню якихсь тяжких хвиль для Церкви дає надію, що питомці стануть справдішними апостолами Христа, борцями з ворогами Його і Його наслідника. Наконєць відспівали всі многолітствє Папі.

Того дня вислали питомці телеграму до Сьв. Отця отсего змісту: Сьвятійший Отче! Богослови руско-кат. духовн. семінарії обходячи торжественним концертом 40-літній ювілей сьвященства Вашої Сьвятости припадають з глибокою покорю до ніг Вашої Сьвятости та складають щирю заяву непохибної преданности і синівської любови до Вселенського Архієрея і просять о апостольське благословенє. На се наспіла така відповідь: Сьвятійший Отець приймаючи з великою приємностию вираз почеси і преданности до св. Престола з вітцівскою добротою уділяє висше згаданим питомцям апостольського благословеня. Кард. Мерри дель Валь.

— По демонстрації на львівськїм університеті. Поступова академічна молодіж польска урядила вчера в салі польского тов-а ледаг, віче в справі суботнішного нападу вшехполяків на намісника. Акад. Сьвітєльскій виголосив реферат і предложив оті резолюції: 1. Польска молодіж поступова університету і політехніки

у Львові зібрана на вічу дня 15. с. м.: 1) жадає законного забезпеченя, що з хвилею утвореня окремого українського університету, теперішній університет остане виключно польским — 2) уважає, що креованє рівнорядних руских катедр на львівськїм університеті, не маючи нічого спільного з утравізацією, є конечно яко переходовий ступінь до утвореня окремого українського університету—3) стверджує супроти вьясненя президії польского кола і сенату, що автономія університету в тім випадку не зістала нарушена і заразом висловлює жаль, що сенат через непотрібне заховуванє тайни в справах, котрі повинні бути знані загалови, доводить до непорозуміня. II. Акад. польска молодіж поступова: 1) стверджує, що в суботнішних університетских подіях, уряджених лише молодежию народно-демокр., а протестуючих під покрішкою автономії проти всяких культурних жадань українського народу, участі зовсім не брала і сам факт нападу осуджує; 2) протестує проти обьявлюючої сили „ніча“, який відбув ся безпосередно по подіях в III салі університету, стверджуючи, що се були тільки збори зорганізованого гурту народово-демократичного — Всі ті резолюції ухвалено майже односторонно 384 голосами, бо „проти“ голосували лише чотири вшехполяки. Решта вшехпольских академиків товкла ся в сінях салі і хотіла розбити віче. Вибрано також депутацию, яка має вручити ті резолюції сенатови університету.

— Нічна гульня вшехполяків. Вшехпольскі академики, в числі до 150, покинувши віче поступової польскої молодіжи, потягнули під памятник Міцкевича на Марійській площі, де промовляло двох бесідників, пятаючи „головою“ всіх і вся, хто не належить до вшехпольскіх. О 10. год. вшехпольска товпа пішла громадно до польского академічного дому. Коло 12. год. вночі появило ся на улиці Вавлової около 100 вшехпольских академиків і з обидливою піснею на адресу намісника д-ра Бобживьского, тягнули під намісництво. Коло бернардинської гімназії впала на них поліція піша і кінна і арештувала около 40 академиків, а решта розбігла ся. Арештованих переслухав на поліції ком'сар Лукомскій і винувств на волю. Коло 1. год. вночі вшехпольски хотіла урядити демонстрацію під палатою вр. маршалка, але поліція не допустила до сего.

— В польскім колі пояснив вчера др. Гломбінський справу позвцій в бюджеті на дві рускі катедри на львівськїм університеті. Др. Гломбінський заявив, що ті позвції вставив б. міністер просьвити др. Мархет і презид. кабінету бар. Бек. Цілю їх було запевненє кредиту на випадок креованя руских катедр за згодою сенату. „Зазначити мушу — говорив др. Гломбінський — що університетські власти у Львові не бачать ніяких основних перепон

до іменованя професорами, по думці вствуючих приписів, тих двох доцентів руских, коли на то прийде час і що також польске коло в тім дусі ще в минулім році заявило ся, однак з задержанєм компетенції автономічної власти університету“. Дальше зазначив презес польского кола, що ся заява повинна успокоїти розбурхані уми в краю та висказав жаль з приводу суботнішної галабурди, а закінчив словами: „Най наша молодіж, приготовляючи ся науковою працею до праці горожанської, полишить полагоду наукових справ покликаному до того представництву“.

— Де Сербія а де Перемишль? Die Zeit доносить, що дня 10. с. м. на фортах „Гурко“ під Перемишлем жандарм побачив двох австрійских офіцирів, рисуючих плани фортив. Коли жандарм приступив ближше, офіцири занепокоїли ся: Жандарм попросив їх о поясненя а вкінці обох увязнив. У війсковій коменді виявило ся, що то є сербскі офіцири перебрані в австрійскі мундури. При арештованих найдено плани і фотографічні знямки з перемиских фортифікацій. Заходить отже небезпеченство нападу Сербів на... Галичину.

— Мільонові обманьства спадкові. Радник суду др. Берзон переслухував вчера Белюховского, бувшого льокаєя Гр. Волянського, в справі сфалішованя заінеу на около 8 мільонів корон. По переслуханю, Белюховского замкнуло до слідчого арешту.

— Успіхи сучасної хірургії. Як видно з ньюйорских наукових журналів, хірургія в Америці досягла таких дивних успіхів, що видають ся просто таки на якісь чудеса. В рокфелєвскім інституті після багатьох спроб над собаками та кітками, знайдено спосіб пересажувати деякі органи з мертвого тіла на живе. Так напр., здорові нирки, вирізані з трупа, з успіхом можна прищепити на живім організмі, якому они цілком заступатимуть вирізані слабі нирки. При сьому не треба навіть вживати непремінно сьвіже вирізаных нирок: їх до операції можна переховувати на леді до шести тижнів. Такі спроби над зьвіриною вдавали ся до сього часу дуже щасливо і нема ніякої рації думати, що подібні операції і над людьми пройнуть з меншим успіхом. В томуж інституті зроблено таку операцію: частину ноги, відрізаної у фокстерера приставили до ноги живої собаки, яка череа три місяці після операції цілком вичуняла і навіть не шкутульгала. Але особливо пражають досліди над переливанєм крови, що нагадують фантастичні казки середних віків. Так, щоб надати сили одній дуже виснаженій жінці, якій мали зробити операцію, влито їй потрібну кров просто з жила її чоловіка. Журнал наводить ще й другий подібний факт, коли кров батькова зміцнила організм его дитини. Але найцікавіший досвід в сьому роді зроблено в Bellevue-Hospital-і під кермою професора Гарт-

Матеріали до історії зносин Галичан з Україною.

Листи Омеляна Партицького до Олександра Барвіньского.

Ч. 19.

Шановний Добродію!

Посилаю Вамъ Ганкєвичча философію и дальше о колядахъ. Тими дняма-пришло повість Лучаковського и продовженне философіи. Будьте ласкаві надрукувати теперъ до темпераментівъ (четверта стрічка зъ долу на послідній стороні), а те що залучаю на малій картоцці, возьміть въ примітку до самої стрічки на послідній стороні. Писанє синімъ олівкомъ (черезъ Людк.) вимажїть.

За займленє ся направою зєгарка щиро Вамъ дякую. Прийшовъ до Тернополя неушкодженій. Рахунокъ зробимо коли схочете, однак за Федьковича поезії відтягати не можна, бо я передавъ Вамъ ті поезї безъ рахунку, для якого сільского школяря.

На Ваше предложенє вглядомъ даль-

шого ведення редакції я цілкомъ згоджуюся. Подайте мені адресу Вашого мешкання, бо пізніше не знаю, чи на часъ буду мігъ прислати. Также за переписки почтові радъ би я звернути, но теперъ не вь силі. Нехай стягнутця гроші за Федьковича.

Если би Вамъ часу вистало, то добре би попрі редакції писати и вь соїмі. Гадаю, що привнаймній що другий день могли бисте робити вь соїмі. Коли добра нагода годі цілкомъ залишати.

Не знаю, зьвідки та прихильність до мене у п. Ильницького. Ми розішли ся недавно такъ відъ себе, що я не думавъ я на такий оборотъ. Здався, що Черкавський впливає на єго спосібъ мшлення...

Ваше письмо пославъ я до Варшави. Кулішъ мусить бути обаламучений черезъ Білозерського, котрий якъ вижу нічого не научивъ ся вь Австрії. — Одельковичъ заповівъ прислати гроші, та и єму якось не дуже пшльно. Видно, що нашими цілями літературними поповалось наше діло на Україні. Думають по правді, що ми ту фондами обложились.

Правду (10-чиселъ) висилайте и дальше до мене. Я потребую по одному екземплярі до Варшави и для тутешнього листоноша

Може бути, що прийде еще коли післати на Україну. Для Зєгадловича висилайте відъ теперъ до Вадовиць.

До 19 числа пришло Вамъ допись Холмську про Куліша, де відсуненне єго буде ближче и по правді описанє.

Не забудьте міжъ опечатками вь 18 числі помістити, що вь 17 числі підъ статтею Остапъ Вересай напечатано „конецъ буде“ м. „дальше буде“. Та сама похибка була и вь 16 числі.

Більше за другимъ разомъ.

Вашъ щирій прихильникъ

О. Партицький.

На Україну посилайте Правду, якъ самі хочете. Можна и що десять день, або що тиждень вислати — по два або по три числа.

Примітка про бурсацьке оповіданне не буде теперъ на місці. Тому не поміщайте. — Листи Вересая помістити.

веля і лікаря Джансона. Вприснувши кокаїну двома людям, они зполучили їх жили і оден з них здоровий, (Марк Оден, що згодив ся продати свою кров), дві з половиною години передавав свою кров другому, слабому. Потім він сам встав на ноги, випив пару сирих яєць і чарку коняку, тай пішов зі шпиталю.

— **Дрібні вісти.** Звісний мільонер український Терещенко застрілив ся оноді в Петербурзі з розпуки перед банкрутством. Терещенкови обіцяло правительство позичити на поратоване господарства 30 мільонів рублів, але потім ту позичку відмовило. — Російський амбасадор в Римі, Муравев, помер нагло а чутка каже, що его отросно. — Почтовий офіціант в Підгайцях здефравдував 13.000 К і перед місяцем виїхав з родиною в невідомім напрямі. Дефравдацію викрито аж тепер. — В Сороках коло Бучача обкрадено оноді вночі почтовий віз, що їхав з Золотого Потюка до Бучача. Коли іменно почтильон Юрчак вступив до корчми, якісь опришки вєли на почту і поїхали в ліси. Другого дня найдено розбиту скриню поштовою і подерті листи. Злодії не мали великого здобутку, бо з причини шабасу не надано того дня грошевих листів.

Оповістки.

— **Дальший репертуар руского театру в Дрогобичи.** (Саля Міска. Потаток 7. вечер. Білети продає раніше „Народна Торговля“).

В четвер дня 17. с. м. „20 двів тюрми“ шутка в 3 діях Вебера і Генекіна.

В п'ятницю 18. с. м. „Жидівка“ опера в 5 діях Галевйого. Гостинний виступ М. Шляфенберга.

В неділю дня 20. с. м. „Ой не ходи Грицю на вечерниці“ народний образ зі співами і танцями в 5 діях М. Старицького.

Ві второк дня 22. с. м. „Сватанє на Гончарівці“ народна оперета в 3 діях Гр. Квітки-Основьяненка.

— **До нинішного числа долучуємо спис видавництва Р. Тов-а педаг., які надають ся на дарунки сьвяточні для дітей і дєростаючої молодіжи.**

— **Духовний концерт** з нагоди 50-літнього ювілею сьвященства Его Сьвятости Папи Пія X. відбудєсь в великій салі „Народного Дому“ у Львові завтрішного четверга дня 17. с. м. Програма: 1) А. Л. Ведель: „На ріках вавилонських“ концерт C-moll, відспіває хор питомців дух. семінарії під управою п. В. Залця. 2) Відчит проф. д-ра О. Макарушки. 3) О. Архангельский: „Гласом моім...“ Псалом F-moll, відспіває хор архіє. церкви св. Юрія від управою п. Т. Хоптяка. 4) Umlauf: „Concert A-moll“ відіграє на цятрі о. Евген Купчинський. 5) Д. С. Бортнянський: „Прийдіте і видіте діла Божія...“ Духовний концерт B-dur, відспіває хор архіє. церкви св. Юрія при ласкавій співучасті п. М. Волошина. 6) а) Erlanger: „Prelud“; б) Gounod-Sarasate: „Faust“ Fantasia в супроводі фортепяну відіграє п. проф. Е. Перфецький. Супровід обняла п. проф. Юлія Ясеницка. 8) Д. С. Бортнянський: „Тебе Бога хвалим“ концерт X, відспіває хор учеників акад. гімназії від управою п. проф. Вітошинського. Початок точно о 7. год. вечером. Стрій сьвяточний.

— **З львівської архієпархії.** О. Модест Соболта дістав канонічну інституцію на Ілів. — Завідательства дістали оо.: Дмитро Микоцький в Монастирці, Александер Гвоздецький в Грабівці і Роман Охримович в Сенечолі. — До канонічної інституції візвані оо.: Іван Бачинський на Словиту і Володимир Ванчицький на Зарубинці. — Іспит на катехитів середніх шкіл відбудє ся 1. і 2. лютого 1909 р., а на катехитів виділових шкіл 23. і 24. с. м. — Кандидати для рукоположення мають дня 26. с. м. зголосили ся в митрополічїм ординаріяті.

— **З читальні „Просьвіти“** на лячаківськїм передмістїю: Повідомляє ся, що 19. с. м. відбудє ся в комнаті тов-а дорічна „Гостина св.

Николая“. Початок о год. 6. веч. Льокаль при ул. Гавзнера ч. 10 в партері.

— **З залізниць.** З огляду на збільшений рух особивий підчас Рїздвяних сьвят і для уможливленя подорожуючим догіднійшої їзди, переходити будуть дня 21, 22. і 23. грудня с. р. поміж Львовом а Краковом надзвичайні поїзди особові: дня 21, 22. і 23. поїзд поспішний ч. 10, котрий відходить зі Львова о год. 9. мін. 24. вечер, дня 21. і 22. поїзд особовий ч. 19/II, який відходить з Кракова о год. 10. мін. 50 вночі а приходить до Львова дня 22. грудня о год. 7. мін. 45 рано. Поїзд поспішний ч. 10 задержить ся на стациях: Городок ягайл, Судова Вишня, Мостиска, Перемишль, Ярослав, Перевоск, Ланьцут, Ряшів, Сендзішів, Ропчиці, Дембиця, Тарнів, Солотвина, Бохня і Підгірє-Планів, а поїзд особовий ч. 19/II на всіх стациях з вїмкою Гродкович і Грабін. Поїзд поспішний ч. 10 доїде до Кракова до поїзду поспішого ч. 4. залізницї північної відходячого до Відня.

Телеграми

з дня 16. грудня.

Альжир. З Кольон Дешар доносять, що там зворохобила ся французска легія чужоземна і здержала поїзд, яким їхав ген. Відже. Поїзд мусїв завернути.

Відень. Велкий охмайстер двора кн. Ліхтенштайн помер в Крумлові.

Рим. Окремий відпоручник італійского короля виїхав до Відня з королівським письмом до цїсаря в сираві злуки Босни. Лист має бути вельми сердечно вистилізований.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати
про ціни збіжа і продуктів у Львові
від 7. до 13. грудня 1908:

	за 50 клг.
Пшениця	11.45—11.75 К
Жито	10.05—10.35 К
Ячмінь броварняний	7.50— 9.00 К
Ячмінь на пашу	7.30— 7.50 К
Овес	7.45— 7.75 К
Кукурудза	0.00— 0.00 К
Просо	0.00— 0.00 К
Горох до вареня	9.75—11.00 К
Горох на пашу	0.00— 0.00 К
Бобик	7.30— 7.55 К
Конюшина червона	60.00—70.00 К
Конюшина біла	40.00—50.00 К
Конюшина шведска	65.00—75.00 К
Тимотка	35.00—38.00 К
Ріпак зимовий	14.25—14.50 К
Насїне конопл.	8.75— 9.00 К
Хміль	30.00—42.00 К
Насїне льняне	10.00—10.50 К
Льнянка	10.00—10.25 К

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, торговлях і крамницях лише туток і паперців з першої галицко-рускої фабрики Евгєна Білінського в Збаражї.

З доходу сеї фабрики їде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурєнтов. педагогічного, а 5% на сироти і вдови по сьвященниках.

Держім ся покликү:

Свій до свого!

В книгарні Тов. ім. Шевченка можна купити:

- 1) Розважання про терпіня І. Хр. — Ул. о. Е. Гузар. — Цїна 1 К без п. пер.
- 2) Розважання про терпіня І. Хр. для шкільних дїтїй. Ул. о. Ев. Гузар. Цїна 50 с. без п. почт.
- 3) Боротьба Дрепера з вір. м. Я. Л. — Цїна 40 сот. без п. почт.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
Нова сензацийна програма
від 16. до 31. грудня 1908.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятницї High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5

Товариство взаїмних обезпечєнь
„Дністер“
у Львові, при улиці Рускій ч. 20. (дім власний).
приймає обезпечєня будинків, всяких річий домашних і господарских, збіжа і паші против шкід від пожару.

Шкоди ліквідує і виплачує „Дністер“ з найбільшою скоростію. Опїнка шкід відбуває ся в присутности 2 господарів членів. Дотепер виплатив „Дністер“ 15.885 відшкодовань в сумі вісім і пів мільона корон.

Зиск по скінченїм році звертає ся членам. Звороти за р. 1906 і 1907 вносили по 10 проц.

Банк красивий у Львові і в Чернівцях, Каса ошадности у Львові, Руска Шадниця в Перемишлї приймають полїси „Дністра“ при удїлюваню позички.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ в Краківськїм Товаристві.

Агенції „Дністра“ находять ся в кождім містї і в многих селах; там, де еще не робить инший агент „Дністра“, можуть письменні селяни старати ся о удїленє агенції. До тепер заробили агенти 1,142,108 корон провізїї.

Фонди Товариства 31/12 1907:

Фонд резервовий	К 1,003,364—
„ резерви премій	„ 613,720—
„ спец. на звороти	„ 50,939—
„ на ріжницю курсів	„ 3,437—
„ резерви спеціальної	„ 35,000—
„ емерит. урдників	„ 218,364—
инші фонди заосмотрєня	„ 40,000—
Разом сума	К 1,964,824—

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих!

Розклад залізничних поїздів
важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	в				
	рано	перед пол.	по пол.	вечер	вночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск.	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станіславова	5:40	—	—	—	—
Коломїї	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любїня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рави рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50

Зі Львова відходять до	в				
	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	вночі
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	8:12	7:35	12:45
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станіславова	—	—	—	2:40	—
Коломїї	—	—	—	6:03	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любїня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рави рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35†
Янова	6:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35†
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15

ЗАМІТКА: Поспїшні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі означені †.

З друкарні В. А. Шийковського.

Видає і відповідає за редакцію Семен Горук.

